

відповідно до своїх повноважень здійснюють Верховна Рада України, народні депутати України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Уповноважений з прав людини Верховної Ради України, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські, районні, районні в містах Києві та Севастополі державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі комітети, депутати місцевих рад, а також міністерства, інші центральні органи виконавчої влади щодо підпорядкованих їм підприємств, установ та організацій.

Таким чином, встановлена процедура роботи зі зверненнями громадян дозволяє реалізувати механізм двострунного зв'язку між громадянином як джерелом влади та органом влади.

Боднар Іванна

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Васіна А.Ю.)

ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ

Конституція України (п.12) ст.92) встановлює, що виключно законами визначаються організація і діяльність органів виконавчої влади, основи державної служби, організації державної статистики та інформатики. Сучасний стан державної служби тісно пов'язаний із змістом інституційних засад, які сприяють її належному функціонуванню. А відтак, саме принципи державної служби є ключовими, вихідними ідеями для забезпечення ефективної організації діяльності державних службовців [1, с. 12].

У той же час, в умовах сьогодення, коли в Україні відбувається складний етап становлення громадянського суспільства, варто було б окремо виділити принцип «законності», який розглядається як «обов'язок державного службовця діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України». Неухильне дотримання державними службовцями конституції та законів в умовах правової держави має охоплюватися вимогами забезпечення верховенства права.

На особливу увагу заслуговує принцип «професіоналізму», який визначено як «компетентне, об'єктивне і неупереджене виконання посадових обов'язків, постійне підвищення державним службовцем рівня своєї професійної компетентності, вільне володіння державною мовою і, за потреби, регіональною мовою або мовою національних меншин, визначеною відповідно до закону». Це один із ключових принципів діяльності державних службовців,

що насамперед, базується на засадах: професійності; об'єктивності; неупередженості; поваги до прав людини; пріоритетності щодо підвищення професійної компетентності; досконалості знання державної мови; мотиваційності вивчення мов Ради Європи. У контексті реалізації цього принципу держава зобов'язана створити належні умови для постійного професійного зростання державних службовців, у тому числі через наукову, творчу діяльність, досконалого вивчення державної мови. Принцип «патріотизму» означає «відданість та вірне служіння Українському народові».

Реалізація принципу «добročесності» передбачає «спрямованість дій державного службовця на захист публічних інтересів та відмова державного службовця від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень». Здійснення державними службовцями своїх повноважень має проводитися на таких морально-етичних засадах як: чесність, ініціативність, людяність, порядність, добročесність, відкритість тощо.

Принцип «ефективності» акцентує увагу на необхідності забезпечення державними службовцями раціонального і результативного використання всіх видів ресурсів в процесі реалізації своїх повноважень в контексті досягнення цілей державної політики. Поряд з цим, слід зауважити, що важливим є проведення ефективної державної політики, яка б забезпечувала формування належних та адекватних видатків держави на організацію робочих місць для державних службовців, можливість постійного підвищення професійної компетентності (у тому числі через зайняття викладацькою, науковою, творчою діяльністю), оплату та мотивацію праці, належний соціальний захист, професійне пенсійне забезпечення. Діяльність державного службовця має базуватись на дотриманні принципу «політичної неупередженості», що передбачає недопущення впливу політичних поглядів на його дії та рішення, а також утримання від демонстрації свого ставлення до політичних партій, власних політичних поглядів під час виконання посадових обов'язків.

Реалізація наведених принципів державними службовцями та створення сприятливих умов для цього з боку держави сприятиме ефективному функціонуванню органів державної влади та досягненню цілей державної політики.

Використані джерела

1. Костюк В. Л., Воробйова І. Б. Принципи державної служби в умовах правової держави: науково-теоретичний підхід. Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2017. 2(16). С.12.